

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per
Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum,
quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia
Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 166. An & qualiter incurrant infamiam Hæretici, credentes,
fautores, receptores & filii eorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73982](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73982)

res pro ea citat, nullus sit Germanus. Illud certe indubitatum, quod, si quid alicubi in Germania viget in contrarium, probandum esse, vi consuetudinis juri communi derogatum, quod fieri posse, admittere coguntur omnes; cum irregularitas & inhabilitas ad beneficia ob Hæresin à sola lege humana inducta; per hoc autem, quod forte probetur, consuetudinem talem in una alterave Dioecesi aut Provincia Germaniæ existere, non probaretur, nec dicere liceret, generaliter filios & nepotes Hæreticorum in Germania citra dispensationem in irregularitate admitti ad ordines & beneficia, sed neque ex eo, (quod est fundamentum præcipuum Adversariorum) quod Hæretici, eorumque filii in Germania non sunt infames, tamen id gratis concederetur; cum dicta inhabilitas non fundetur in infamia, sed in odio Hæresis, & studio illam extirpandi, avertendique ab ea alios metu talis pœnæ. Unde etiam, dum pro obtinendo beneficio Romam recurritur, à filio Hæretici Germani Papa declarat, filios Hæreticorum etiam in Germania esse inhabiles ad beneficia, teste Corrado; in praxi Curia Romanæ versatissimo, L. 3. prax. dispensat. Apostol. c. 4. à n. 1. cujus etiam in specie argumentum ex Germania adducit Reiffenst. h. t. num. 279. dum ait, se ipsum vidisse Germanum de nobilissima familia optimè Catholicum, ideo præcisè, quia genitus à matre hæretica in Hæresi defuncta, patre illius jam tum converso non fuisse admissum ad Canonatum, donec Româ dispensationem ab irregularitate attulisset, quod idem exemplum refert Wiestner, dum indicat illam admissum à Capitulo, citra, quod illud allatam illam dispensationem exegisset, nescio, num satis probet ex eo, quod, ut asserit, idem Canonicus Cathedralis à se jam ante obtenta sine dispensatione beneficia licitè retinuerit, sed neque, quod addit, Romam non adversari praxi Germaniæ, satis probat ex eo, quod etsi Roma non conferat filiis Hæreticorum beneficia citra dispensationem, non tamen etiam factas in Germania illis collationes, sine dispensatione rejiciat; multa enim ad evitacionem majorum malorum toleranda sunt: neque denique quicquam pro derogatione juris communis, vi cujus statuitur dicta irregularitas, confici potest ex pactis & foederibus publicis, initis à Catholicis Principibus cum Hæreticis, cum per ea SS. Canonibus, & legibus ecclesiasticis, pœnisque præsertim spiritualibus ab illis statutis contrarium nihil induci potuit, nisi à potestate ecclesiastica acceptatum & approbatum.

4. Resp. Secundò: Filii & nepotes Hæreticorum, eorumque credentium, receptatorum, fautorum &c. non privantur beneficiis, quæ legitimè obtinuerunt, antequam parentes eorum laberentur in Hæresim, credentiam, fautoriam, receptionem Hæreticorum, aut etiam tales declarentur, ita juxta benigniorem usum receptam & communiorem, Farin. q. 191. n. 57. Sanch. L. 2. mor. C. 23. num. 27. Abb. in C. urgentis. h. t. n. 4. Felin. ibid. num. 3. Menoch. conf. 805. n. 33. Clarus §. Hæresis. n. 14. Pirh. h. t. n. 106. apud Reiffenst. h. t. 282. item Penia. p. 4. director. q. 114. comment. 163. vers. in hac quæst. Suar. de fide. d. 22. f. 3. quos citat & sequitur Castrop. l. c. n. 9. contra Paris. de resign. L. 3. q. 1. n. 34. Gutt. qq. can. L. 2. c. ult. num. 38. Grassi. L. 2. decis. c. 1. n. 11. quibus inhæret Reiffenst. n. 281. ratio præcipua responsionis est, quia nullibi statuta reperitur hæc pœna his filiis; pœnæ autem statuta (v. g. in præsentè, quo ad irregularitatem ad beneficia obtinenda dictis filiis natis post

Hæresim parentum) extendendæ non sint præcipuè respectu innocentum. Neque obstat C. filius. de pœnis in 6. ex quo adversarii præcipuum defumunt fundamentum suæ sententiæ, ubi filii percussorum Cardinale S. R. Ecclesiæ privantur beneficiis, quæ tempore percussoris obtinebant; nam etsi inde probari posset, potuisse Ecclesiæ filios privare beneficiis habitis ob Hæresim parentum, etsi ea gravius delictum sit, quàm dicta percussio, non tamen probat illam de facto privasse cum illis; cum in pœnis non valeat argumentum à pari, aut etiam à majoritate rationis; ita ferè Castrop. unde etiam infirmatur alterum adversariorum argumentum, nimirum quod parentes magis affligantur ex privatione illa beneficiorum à filiis obtentorum, quàm ex rejectione illorum ab obtinendis. Porro dicta de retentione beneficiorum jam obtentorum à filiis Hæreticorum, idem dicendum videtur de beneficiis jam obtentis ab aliis ad preces, & recommendationem Hæreticorum, antequam jam essent Hæretici, tamen certum sit, ex c. quicumque §. ad hæc. illos privari beneficiis taliter obtentis per illos, postquam inciderunt in Hæresim, vel credentiam, favoriam &c. Hæreticorum.

Quæst. 166. An & qualiter incurrant infamiam Hæretici, credentes fautores, receptores, & filii eorum.

1. Resp. Primò: Hæretici sunt ipso jure, tam Canonico, quam Civili infames, ut ex c. excommunicamus. §. credentes, h. t. c. statutum. eod. in 6. Can. infames. G. q. 1. & Auth. Gazaro. c. h. t. defumunt Azor. p. 1. L. 8. c. 13. q. 8. §. sepr. Hæresis. Suar. de fide. d. 21. f. 5. n. 3. Grilan. de Hæresis. q. 3. n. 2. Penia in director. inquisit. p. 1. Comment. 4. Barb. ad c. excommunicamus. n. 24. Pirh. h. t. n. 52. Et quidem ante omnem sententiam etiam declaratoriam criminis, si crimen sit publicum & notorium, quia tunc per evidentiam facti redditur infamis infamia facti, quæ per contrarium factum, nempe conversionem, aboletur, si verò notorium non est, requiritur sententia, non quidem condemnatoria, sed declaratoria, non contracta infamia, sed commissi criminis, seu quod sit Hæreticus, vi cujus jam efficitur infamis infamia juris, Sanch. cit. c. 26. n. 1. Azor. Pirh. l. cit. Laym. L. 2. tr. 1. c. 16. &c. hoc ipso autem, quod sunt declarati Hæretici, repelluntur ab omnibus honoribus, dignitatibus, neque esse possunt Advocati, Notarii, Judices, neque agere in judicio, Auth. credentes. §. nullus. c. h. t. excludunturque ab omni actu legitimo, Farin. q. 189. n. 46. de quo paulò post in particulari.

2. Resp. Secundò: Credentes quoque receptores, fautores, defensores Hæreticorum sunt infames, non tamen antequam fuerint declarati excommunicati, & ab eo tempore intra annum satisfacere contempserint, juxta c. excommunicamus. §. credentes. h. t. cujus verba sunt: Credentes præterea, receptores, defensores & fautores Hæreticorum excommunicamus, firmiter statuentes, ut postquam quis talium fuerit excommunicatione notatus, si satisfacere contempserit, ex tunc ipso jure sit factus infamis &c. unde patet, tales quidem fuisse excommunicatos, infamiam tamen nunquam contraxisse, sed eam primò incurrere, quando intra annum à dicta declaratione excommunicationi non satisfecerunt, deserendo nimirum, seu ejurando illam suam credentiam, receptionem, fautoriam &c.

3. Resp. Tertiò: Infamiam tamen probabilius non incurrunt Hæreticorum, eorumque credentium.

um, receptorum, fautorum filii; cum hæc nullo jure in eos statuta reperitur, siquidem inhabilitas eorum ad beneficia eorum, & publica ecclesiastica officia statuta in eos, C. 2. §. *Hæretici. h. t. in 6.* non tam est infamia juris, aut etiam in ea fundatur, reddens eos inhabiles ad testificandum, & repellens eos ab actibus aliis legitimis, quàm genus quoddam irregularitatis, quæ non reddit illos inhabiles ad prædictos actus, & propriè infames, ita cum Sanch. l. c. 1. 28. n. 5. Pirh. h. t. n. 107. & alii contra Molin. cit. d. 658. n. 25. & alios apud Farin. q. 191. n. 25. Sed neque pœna infamiae statuta in filios reorum læsæ Majestatis humanæ, in L. quisquis. §. filii verò. C. ad Leg. Jul. Majestatis. extendenda ad filios Hæreticorum reorum læsæ Majestatis divinæ, etsi horum crimen gravius, præsertim, cum, ut dictum supra, contra non delinquentes fieri non debeat extensio pœnæ, ob paritatem, vel etiam majoritatem rationis, arg. C. *vergentis. h. t.* ubi Papa non arguit absolutè à confiscatione bonorum statuta reis læsæ Majestatis, ad confiscationem bonorum Hæreticorum, sed solum ex majoris criminis gravitate infert, non esse iniquum & mirum, si eadem pœna confiscationis imponatur jure canonico, crimini Hæresis, quæ jure civili imposta est crimini minori læsæ Majestatis humanæ.

Quest. 167. An & quando Hæretici, eorum credentes, receptores priventur sepultura ecclesiastica, & quæ pœna sepelientium illos.

1. Resp. Primò: Hæretici notoriè decedentes in Hæresi privandi sepulturâ ecclesiasticâ, seu in loco sacro inter Christianos, non obstante quocunque privilegio; ita juxta C. *sicut. h. t.* Barb. *ibid. n. 1.* citatis pluribus aliis, uti & in C. *excommunicamus. n. 39.* Castrop. tr. 4. d. 4. p. 4. n. 1. Pirh. h. t. n. 53. Muller, in ff. lib. 48. tit. 4. §. 36. cum communi, eò quòd, quibus in vivis non communicavimus, nec mortuis communicare debemus, C. *sacris. de sepult.* Extenditur dictæ sepulturæ privatio ad credentes receptores, fautores Hæreticorum, arg. cit. C. *sicut.* & C. *quicunque. h. t. in 6.* Castrop. l. c. Pirh. n. 54. Reiffenst. n. 276. item cum communi.

2. Resp. Secundò: Scienter sepelientium Hæreticos notoriè tales, aut etiam eorum credentes, receptores, fautores &c. pœna prima est excommunicatio, juxta cit. C. *quicunque. junctâ gloss.* Farin. q. 192. totò §. 2. à num. 38. Pirh. l. c. Castrop. l. c. videtur autem ad talem excommunicationem requiri, ut, qui sepelitur, nominatim sit denunciatus Hæreticus, ut colligit Pirh. ex Nav. L. 5. Conf. 11. n. 1. b. t. unde etiam eam non incurret, qui sepelit solum suspectum de Hæresi ex famâ, cum quis propriè non dicatur scire, qui solum novit per famam, & quod nequit probare. Item videtur non sufficere, ut simpliciter sepeliat Hæreticum, sed requiri, ut id faciat ex dolo & malitiâ, cum in cit. C. *quicunque.* dicatur: *Sepelire præsumpsit.* ut Pirh. ex Nav. l. c. n. 2. & seq. Est autem hæc excommunicatio lætæ sententiæ ob verba, cit. c. *excommunicationi subjacent.* tamen si reservata non sit Pontifici per Bullam Cœnæ, aliâve jura, quamvis contrarium colligi videatur ex C. *excommunicamus. h. t.* Sunt quoque excommunicati, qui locum (credo sacrum) concedunt ad sepeliendum Hæreticum, etsi ipsi non sepeliant, ut cum Farin. l. c. §. 3. n. 45. Pirh. non tamen illi, qui illum sepeliri curant, non favore Hæresis, sed ob amicitiam vel consanguinitatem,

aut ne ex insepulto cadavere aër inficiatur, ut Farin. n. 50. De cætero præter excommunicationem sepelientes incurrunt suspicionem de Hæresi, Farin. l. c. n. 49. Castrop. l. c. Pirh. n. 55. locus quoque ipse, in quo sepultus Hæreticus, privatur sepultura aliorum fidelium, & quidem non ad tempus tantum, donec satisfactum, sed in perpetuum, ut ex citato c. *quicunque. in fine* patere ait Pirh. citans Jo. And. *ibid. v. perpetuo.* de quo tamen meritò dubitandum videtur, si cadaver, vel ossa Hæretici exhumata, & locus reconciliatus.

Quest. 168. Degradatio Hæreticorum quid sit, coram, & à quibus, qualiterque infligenda, ob Hæresin, & qualiter evitanda.

1. Resp. Primò: Degradatio est pœna ecclesiastica, per quam Clericus ab officio & beneficio ecclesiastico depositus, omnibus insuper Ordinibus Ecclesiasticis, & Clericorum Privilegiis, etiam fori, & Canonis per sententiam in perpetuum, & sine spe restitutionis solenniter privatur, adeoque per eam degradatus, in potestatem sæcularem transit, à qua capi, incarcerari & puniri potest, sicut quilibet alius Laicus in quo posteriore differt à simplici depositione, ita Gl. in C. 2. de pœnis in 6. v. *privilegio clericali.* Abb. in C. cum non ab hom. de Judiciis. n. 5. Sylv. v. *degradatio. num. 1.* Clar. §. fin. q. 74. n. 1. Farin. de Hæresi. q. 189. §. 2. num. 11. Laym. L. 1. tr. 5. p. 3. c. 5. n. 3. Castrop. tr. 29. d. 5. p. ult. n. 5. Pirh. h. t. n. 84.

2. Resp. Secundò: Ut Clerici Hæretici degradentur, & potestati sæculari ab eo puniendi tradantur, debent esse manifestè deprehensi in Hæresi, sive per evidentiam facti, quia v. g. publicè prædicavit Hæresin, sive per legitimam probationem, puta, per testes convictus, sive ex propria confessione in judicio, quam C. *ad abolendam. h. t.* junctâ Gloss. v. *deprehensi.*

3. Resp. Tertiò: Cum ad degradationem Clericorum non facilè convenire possit Episcoporum numerus, aliàs ad eam requisitus à SS. Canonibus, C. 3. §. 2. *canf. 15. q. 7.* (nimirum in Episcopi degradatione Episcopi duodecim, in degradatione Presbyteri sex, in degradatione Diaconi, uti & probabiliter arg. C. *miramur. de servis non ordin.* in Subdiaconi degradatione tres) C. *quoniam. h. t. in 6.* concessum est, ut Sacerdotem, aliūve Clericum in Sacris constitutum, dum ob Hæresin sæculari Curie tradendus, aut immutandus, (id est, ad perpetuos carceres damnandus) convocatis suæ Diocesis Abbatibus, aliisque Prælati ac Literatis, etiam Laicis, in utròque jure bene versatis, de quibus ei videbitur, degradare possit, etiam actu, & realiter solus Episcopus proprius confirmatus & consecratus, non tamen excluso Capitulo Cathedrali, nisi Episcopus præscripsisset, ut possit in puniendis & corrigendis subditorum excessibus sine consensu aut consilio sui Capituli procedere, Franc. in cit. c. *quoniam. n. 1.* & in fine Pirh. n. 89.

4. Resp. Quartò: Clericorum in Sacris constitutorum ob Hæresin ad perpetuos carceres aut triremes damnatorum degradatio, etsi de jure communi esse debeat actualis & realis, eos tamen ex consuetudine Tribunalis generalis, Inquisitionis Romanæ, ordinariè nonnisi verbaliter degradari; testatur Farin. l. c. q. 199. §. 2. n. 16. Clerici tamen minorum Ordinum, etiam si tradantur Judici sæculari, ab eo damnandi ad mortem, non degradantur prius reali-